

Venster 7b

Carel Hendrik graaf VerHuell 1764-1845

Het geslacht VerHuell (ook wel geschreven als 'Ver Huell' en uitgesproken als 'Verheul')) heeft in de bestuurlijke geschiedenis van Doetinchem een belangrijke rol gespeeld. De meest illustere telg was ongetwijfeld Carel Hendrik graaf VerHuell (1764-1845), die onder zijn voorouders een aantal burgemeesters van Doetinchem telt.

Ook zijn vader Quirijn Maurits oefende dat ambt uit, maar had daarnaast een advocatenpraktijk. Net als voor vier andere broers lag voor hem een bestuurlijke of militaire carrière in het verschiep. Zijn dominante vader vond voor hem in 1775 – hij was toen elf jaar – een plek als cadet bij de infanterie. Maar toen al lokte hem de zee en na vier jaar kreeg hij van zijn vader gedaan dat hij bij de marine mocht waar hij diende tot zijn 31ste jaar.

Admiraal VerHuell

Marineofficier

In die periode maakte hij deel uit van de bemanning van negen schepen. Hij maakte een mooie officierscarrière, bracht veel tijd op zee door met soms zeer lange reizen, maar was tussendoor regelmatig in Doetinchem dat voor hem als een 'thuishaven' gold. Tijdens een langer verblijf in de stad van zijn voorvaderen trouwde hij in Hummelo met de eveneens uit Doetinchem afkomstige Maria Johanna de Bruijn. Na een aantal jaren als ambteloos burger geleefd te hebben, werd hij in 1802 burgemeester van Doetinchem. Toen in 1803 een oorlog tussen Frankrijk en Engeland dreigde uit te breken nam hij opnieuw dienst en werd benoemd tot *commissaris-generaal voor de zaken der Bataafse marine bij de eerste consul* en kreeg het bevel over een Nederlands vlotdeel bij Texel. In 1805 werd VerHuell viceadmiraal.

Politicus

Carel Hendrik VerHuells politieke carrière begon in 1806. Napoleon was ontevreden over het bestuur van de Bataafse Republiek door de raadpensionaris Rutger Jan Schimmelpenninck. Hij verzocht hem een vertrouwd persoon, admiraal VerHuell, naar Parijs te sturen om te overleggen over de duurzame ontwikkeling van de Bataafse staatsinrichting. Maar in werkelijkheid wilde Napoleon één van zijn broers als koning in Nederland benoemen. Voor VerHuell begon toen een stormachtige periode in zijn leven die hem uiteindelijk in Franse dienst bracht, een ministerschap opleverde en de titel

graaf van Zevenaar. Er wordt beweerd dat hij in die tijd een verhouding heeft gehad met koningin Hortense de Beauharnais met wie Napoleon een slechte relatie had.

Père Lachaise grafmonument VerHuell.

Fransman

In 1814 nam VerHuell de Franse nationaliteit aan. In 1819 werd hij - toen al drager van de Militaire Willemsorde en lid van het Legion d'Honneur - benoemd tot *Pair de France*, de hoogste Franse adels titel. Als zodanig ging hij deel uitmaken van de Franse senaat. De naam van deze Doetinchemmer van geboorte staat vermeld op de Arc de Triomphe in Parijs als één van de 558 generaals van Napoleon, kolom 1 vierde van boven. Carel Hendrik graaf VerHuell werd begraven op Père Lachaise, in het *Quartier des maréchaux du premier empire*, divisie 28 dat Napoleon voor zichzelf en zijn maarschalken had bestemd. Het graf, dat onlangs is gerenoveerd met geldelijke steun uit zijn geboorteplaats Doetinchem, draagt het opschrift: *Concession à perpétuité de la famille de Mr. l'Amiral comte Ver Huell Pair de France.*

Hortense de Beauharnais